

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/55/2025
Identifikačné číslo spisu:	8123010539
Dátum vydania rozhodnutia:	18.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8123010539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti obvinenému V. C. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 18. novembra 2025 v Bratislave o dovolaní obvineného V. C. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. februára 2025, sp. zn. 8To/39/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. C. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 2. októbra 2024, sp. zn. 41T/21/2023, uznal obvineného V. C. vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 25. októbra 2022 v čase okolo 13.30 hod v Prešove, na Ul. M. Nešpora, na cyklochodníku pristúpil z bočnej pravej strany k poškodenému B. K., oboma rukami ho sotil do oblasti hrudníka, následne mu prehľadal vrecká na bunde a z ľavého vnútorného vrecka bundy poškodeného vytiahol priesvitné plastové puzdro s hotovosťou 150 eur a z miesta činu ušiel, čím takto svojím konaním spôsobil B. K., nar. XX. B. XXXX, bytom H. č. XXX, okr. W. škodu vo výške najmenej 150 eur.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. februára 2025, sp. zn. 8To/39/2024, podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste. Krajský súd na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona účinného od 6. augusta 2024 s použitím § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti rozsudku krajského soudu, který byl obviněnému doručený podle § 66 ods. 3 Trestního řádku 12. července 2024 a jeho obhájci 4. července 2024, podal obviněný sám 5. července 2025 (č. l. 487 - 487a) a následně prostřednictvím na dovolací konání ustanoveného obhájce 27. července 2025 dovolání (č. l. 506 - 507) a to z důvodů uvedených v § 371 ods. 1 písm. i) Trestního řádku.

V odůvodnění tohoto mimořádného opravného prostředku obviněný uvedl, že sa uvedeného skutku nedopustil, bol odsúdený hlavne z dôvodu silnej zaujatosti okresného prokurátora, ktorý poukázal, že bol v minulosti viackrát trestaný. Podľa obvineného ďalším dôvodom je skutočnosť, že poškodený bol vypočutý pod vplyvom alkoholu. Obviněný rovnako namietal, že soud nezohľadnil závery znaleckého posudku MUDr. H. z odvetvia psychiatria týkajúce sa osoby poškodeného s tým, že jeho výpovede nie sú dôveryhodné, ako aj pochybenia zo strany vyšetrovateľa s tým, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo protizákonné. Rovnako sa podľa obvineného tak okresný ako aj krajský soud nevysporiadali s pre neho vyvíňujúcim úsekom výpovede poškodeného, že si nepamätá, či sa skutku dopustil obviněný. V závere obviněný poukázal na to, že nie je pravdou vyjadrenie znalkyne MUDr. H., že je impulzívnym typom osobnosti, teda, že soud nemôže toto vyjadrenie v žiadnom prípade považovať za dôkaz.

Ustanovený obhájca v doplnení dôvodov dovolania nad rámec vyššie uvedeného uvedl, že ho odôvodnil naplnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestního řádku. Poznamenal, že v zmysle právnej teórie nesprávne právne posúdenie skutku ako dôvod pre dovolanie bude v podobe popisu skutku premietnutého do jeho právneho posúdenia obsiahnutého vo výroku napadnutého rozhodnutia, a teda aj či skutok vôbec je trestným činom. Dodal, že obviněný, ako to vyplýva z jeho obhajoby v trestnom konaní a z ním podaného dovolania, trvá na tom, že sa žiadneho trestného činu voči poškodenému nedopustil a akékoľvek jeho konanie v súvislosti s poškodeným nenapĺňa žiadnu zo skutkových podstát trestných činov definovaných Trestným zákonom.

Okresný prokurátor příslušnej okresnej prokuratury (ďalej len „prokurátor“) v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uvedl, že námietky uvádzané obviněným sú právne irelevantné a ani jedna z nich nezakladá dôvod dovolania. Samotné znalecké posudky nie sú podľa prokurátora podkladom pre naplnenie dovolacieho dôvodu a konštatovanie obvineného v tomto štádiu, keď je vec právoplatne súdom rozhodnutá, že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné, nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona. Dodal, že vo veci bolo vykonané rozsiahle a podrobné dokazovanie, na základe ktorého dokazovania soud správne a zákonne rozhodol, preto navrhol dovolanie obvineného zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Trestního řádku.

Podaním doručeným okresnému súdu 23. července 2025 k vyjadreniu prokurátora obviněný uvedl, že sa s ním nestotožnil. Nad rámec vyššie uvedenej argumentácie uvedl, že ak by bolo vo veci vykonané rozsiahle a podporné dokazovanie, tak by podľa neho okresný soud voči jeho osobe nemohol vyniesť odsudzujúci rozsudok, a musel by byť v plnom rozsahu spod obžaloby oslobodený.

Najvyšší soud Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší soud“) ako soud dovolací (§ 377 Trestního řádku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestního řádku a zistil, že dovolanie bolo podané obviněným ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestního řádku, prostřednictvím obhájce (§ 373 ods. 1 Trestního řádku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestního řádku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestního řádku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestního řádku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestního řádku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací soud ale zároveň zistil, že obviněným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestního řádku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší soud za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestního řádku vyplýva, že dovolanie ako mimořádný opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam

súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd najprv vo všeobecnosti uvádza, že predmetný dovolací dôvod je upravený alternatívne - buď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo vychádza z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia. V oboch prípadoch však platí existencia právnej chyby, nie skutkovej. V dôsledku toho dovolací súd pri uplatnení tohto dôvodu nemôže skúmať a spochybňovať skutkové zistenia, nakoľko ťažisko dokazovania v trestnom konaní je totiž pred prvostupňovým súdom a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd. Pri posudzovaní opodstatnenosti tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd hodnotí skutkový stav len z hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008). Prostredníctvom tohto dôvodu nemožno nahrádzať iné mimoriadne opravné prostriedky (obnovu konania a zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní), ktoré slúžia na nápravu nedostatkov v skutkových zisteniach.

Povedané inými slovami predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietkať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Ďalej predpokladá výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin, alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať, napr. rozhodovania o treste, či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II).

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo môže spočívať v kvalifikácii zisteného skutku ako iného trestného činu, než ako zodpovedá správne použitiu zákona, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil. Právnym posúdením skutku sa rozumie jeho hmotnoprávne posúdenie. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok ustálený v napadnutom rozhodnutí súdu v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podriadený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Východiskom pre zistenie tohto dovolacieho dôvodu je opis skutku, ako bol ustálený v príslušnom výroku, t. j. v tzv. skutkovej vete napadnutého rozhodnutia vo veci (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 10. februára 2010, sp. zn. 3 Tdo 39/2009). Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak (ako už bolo vyššie uvedené) môže byť len

nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 3/2011).

Nesprávnosť právnych úvah uvedených v odôvodnení dovolaní napadnutého rozhodnutia nie je dôvodom na konštatovanie splnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ak skutková veta výroku o vine zodpovedá podľa hodnotenia dovolacieho súdu použitej právnej kvalifikácii. Ak dovolacie námietky (sčasti) smerujú proti skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcim dôkazným hodnotiacim úvahám súdu, tak v celom tomto rozsahu ich nemožno v dovolacom konaní (na rozdiel od konania odvolacieho) preskúmať. Relevantné (preskúmateľné) sú námietky voči samotnej právnej kvalifikácii, ale len v tom rozsahu, v ktorom túto kvalifikáciu spochybňujú z hľadiska reálií súdom zisteného skutku (teda nie z hľadiska iných skutkových zistení) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 49/2013-I).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu rovnako nemožno účinne namietat' ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Dovolací súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011 a 14/2015).

Najvyšší súd (ako jeho judikatúra už chronicky zdôrazňuje) teda v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len posúdi, či skutok zistený súdom zodpovedá použitej právnej kvalifikácii (všetkým jej znakom). Nevstupuje do procesu hodnotenia dôkazov, teda dôkazy nehodnotí ani nepreskúmava správnosť úvah skôr vo veci konajúcich súdov pri hodnotení dôkazov. Je potrebné tiež zdôrazniť, že podoba skutku uvedená vo výroku rozsudku (správnosť kvalifikácie ktorej sa preskúmava) sa nemôže považovať za doplnenú obsahom odôvodnenia rozsudku a dovolací súd musí pri svojom kvalifikačnom prieskume vychádzať výlučne zo skutkovej vety odsudzujúceho výroku napadnutého rozsudku (pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015).

Najvyšší súd v kontexte vyššie uvedeného ako aj vo vzťahu k správnosti právnej kvalifikácie konania obvineného, ktoré okresný súd kvalifikoval ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, poukazuje na argumentáciu a závery krajského súdu, že okresný súd v podrobnostiach poukázal v dostatočnom rozsahu a korektne na podrobné skutočnosti vyplývajúce z vykonaných dôkazov a rozviedol aj svoje úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Krajský súd zhrnul, že hoci obvinený V. C. vyhlásil svoju nevinu a k napadnutiu sa vyjadril v podstate tak, že on s poškodeným nemal žiaden konflikt a nič mu nezobral a že poškodený v čase spáchania údajného činu, resp. aj v súčasnosti, trpí na závažnú psychickú poruchu, ktorá mu bráni správne vnímať a následne reprodukovat' prežité udalosti, tak priamo, opakovane a podrobne od prvej výpovede je usvedčovaný výpoveďou poškodeného B. K., ktorá je tak zjavne stabilná v otázke toho, že bol obvineným najprv napadnutý fyzicky a hneď na to, boli mu obvineným odcudzené predmetné veci, že pokiaľ znalkyňa [MUDr. K. H.] konštatovala, že poškodený sa v čase skutku, nachádzal v tzv. kombinovanej opitosti, za predpokladu, že užil alkohol v kombinácii s liekmi, ktoré sú mu predpisované a ktoré užíva ráno a že v jeho organizme sa v čase skutku nachádzal aj liek cisordinol, ktorý mu je podávaný injekčnou formou raz mesačne a že nevylúčila, že okrem psychoaktívnych látok, teda psychiatrických liekov a alkoholu, sa mohol v čase skutku nachádzať aj pod vplyvom ilegálne získaných psychiatrických návykových liekov zo skupiny benzodiazepínov, a to lieku neurol s účinnou látkou alprazolam a že schopnosť poškodeného správne vnímať alebo vypovedať po skutku, vzhľadom k užitej kombinácii psychiatrických liekov s alkoholom pri duševnej poruche, ktorou trpí, mohla byť skreslená a že situáciu pravdepodobne mohol

nesprávne vyhodnotiť pod vplyvom skresleného vnímania reality po užití kombinácie alkoholu a psychiatrických liekov, ale vysoko pravdepodobne porúch myslenia (paranoidity), tak dodala, že v čase skutku bol poškodený vyľakaný, vyvedený z mieri, tak ako sám uvádzal, že sa mu to ešte nestalo, a zároveň uviedla, že pri prvom výsluchu mohol skresľovať skutočnosti, ktoré sa mu v čase skutku prihodili, tak nespochybňovala, že pri svojich ďalších výpovediach v hrubých rysoch vypovedal zhodne. Krajský súd konštatoval správny postup okresného súdu, keď poškodenému odôvodnene uveril oproti popieraniu skutku zo strany obvineného, keďže k tejto úvahe sa odvolací súd pripája o to viac, že jednak znalkyňa nevylúčila možnosť pravdivosti výslednej usvedčujúcej výpovede a jednak poškodený bezprostredne po skutku išiel vec oznámiť polícii a bolo aj nad všetku pochybnosť preukázané, že v čase skutku mal odcudzené veci a po skutku ich už nemal. Výpoveď poškodeného bola takisto v súlade s ďalšími vykonanými dôkazmi (správa 365.bank, a. s. z 21. septembra 2023, fotodokumentácia displeja mobilného telefónu poškodeného, a výpoveď svedkyne V. A.).

Na naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa § 188 Trestného zákona sa vyžaduje, aby sa páchatel za použitia násilia alebo hrozby bezprostredného násilia, pričom táto činnosť slúži páchatelovi ako prostriedok na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu napadnutej osoby, snažil zmocniť cudzej veci. Povedané zjednodušene, pri lúpeži je násilie prostriedkom na zmocnenie sa cudzej veci. Dôležitou podmienkou na vznik trestnej zodpovednosti je, že násilie alebo hrozba bezprostredným násilím musia predchádzať zmocneniu sa veci. Dovolací súd sa stotožnil s závermi nižších súdov, že obvinený tak ako znie skutková veta napadnutého rozsudku, spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Čo sa týka námietky dovolateľa, že poškodený bol vypočutý pod vplyvom alkoholu, najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, že poškodený bol v čase svojho prvého výsluchu pod vplyvom alkoholu (0,94 mg/L) a aj napriek tomu, keď bol pri svojich ďalších výsluchoch triezvy (27. októbra 2022, 14. decembra 2022 a 25. augusta 2023), vypovedal o hlavnej dejovej línii zhodne. Na základe uvedeného má preto súd zato, že skutočnosť, že v čase činu bol pod vplyvom alkoholu, resp. omamných látok, toto nemalo vplyv na jeho schopnosť správne vnímať a následne reprodukovať prežité skutočnosti a teda jeho vnímanie nebolo skreslené.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného V. C.L. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.